

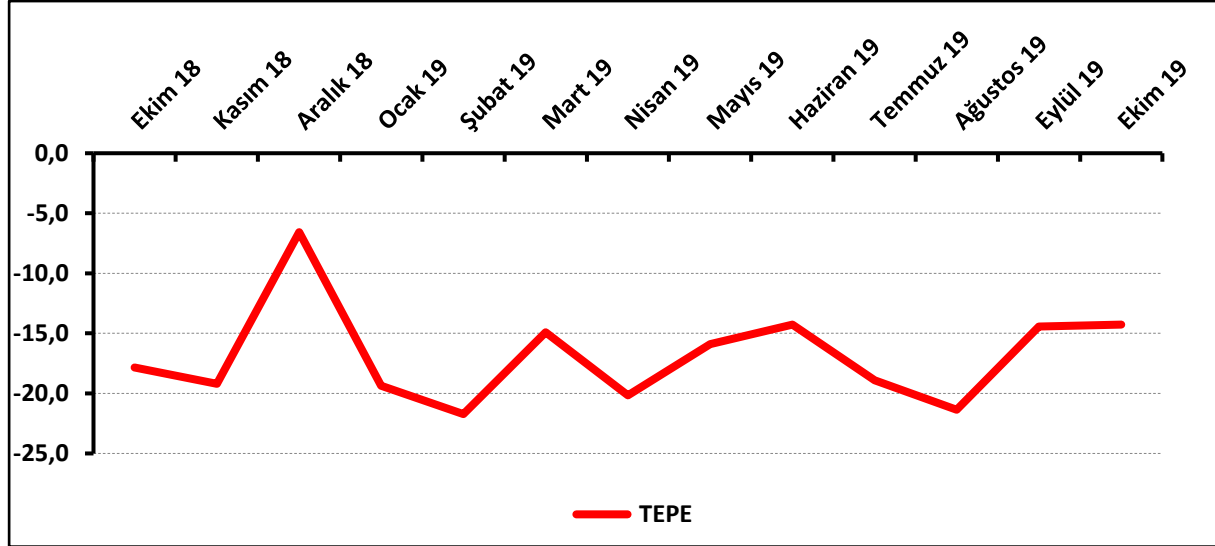
PERAKENDEDE GEÇEN YILA GÖRE HEM SİPARİŞ HEM DE SATIŞ BEKLENTİSİ ARTTI

Perakende güveni, Ekim 2019'da bir önceki aya göre 0,1 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,6 puan arttı. Perakende güveninin ekim ayında geçen yıla göre artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki yükseliş etkili oldu. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörü, ekim ayında perakende güveninde en fazla artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı

Ekim ayında -14,3 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 3,6 puan, geçen aya göre 0,1 puan arttı. TEPE değerinin geçen yıla göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ekim 2018 – Ekim 2019)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-15,9	-23,7	-17,9	-18,6	-15,5	-16,5	-19,2	-15,5	-17,2	-13,6	-16,9	-14,9
2018	-14,8	-7,6	-12,5	-16,1	-17,9	-15,1	-8,9	-12,8	-16,7	-17,9	-19,2	-6,6
2019	-19,4	-21,7	-14,9	-20,2	-15,9	-14,3	-18,9	-21,4	-14,4	-14,3		

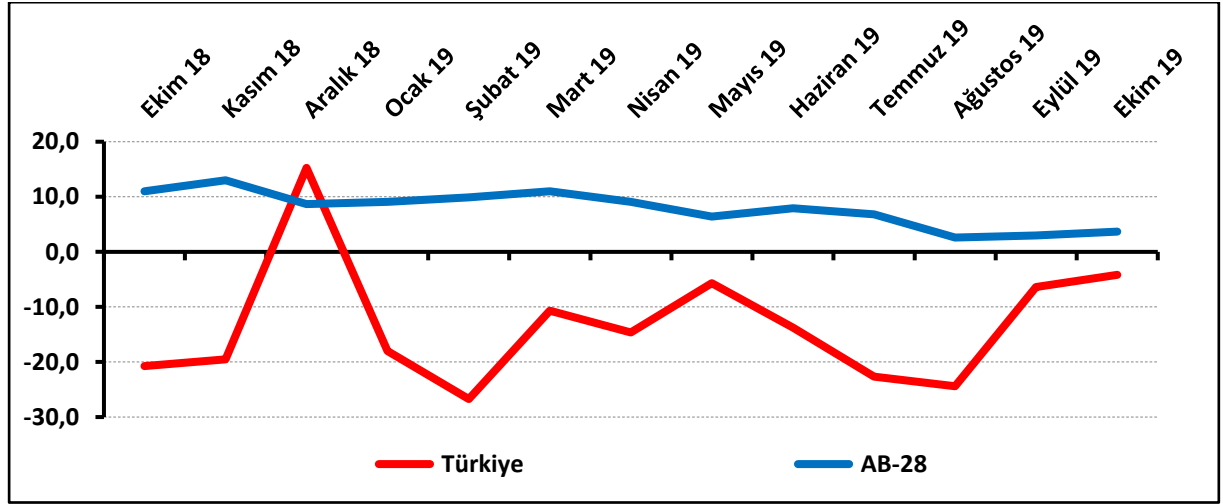
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ekim 2019'da -4,2 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,2 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 16,5 puan arttı.

Ekim 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 26,8'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 45,1'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 28,1 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ekim 2018 – Ekim 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

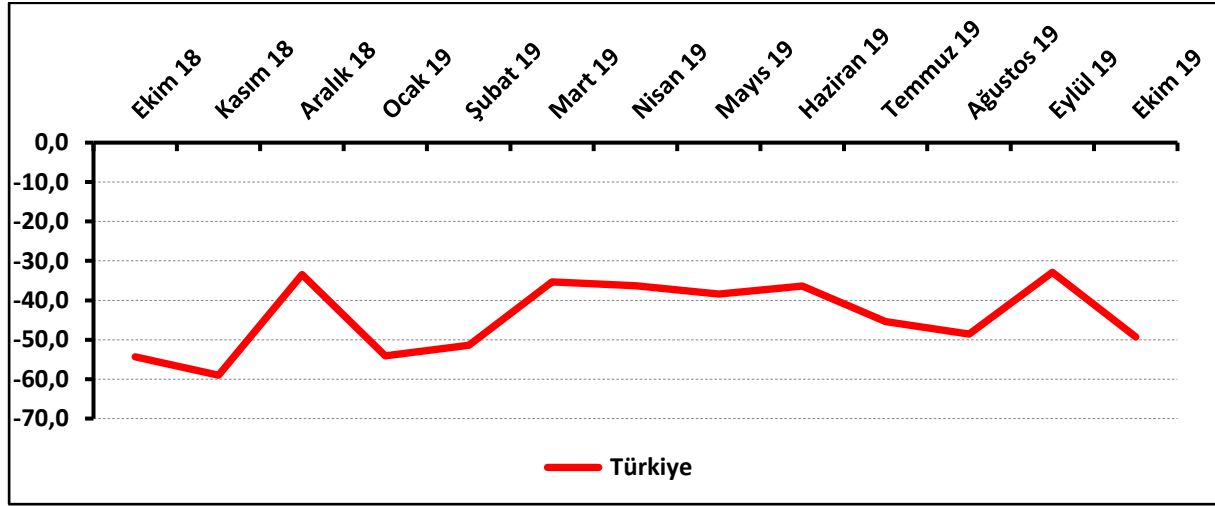
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,1	-40,0	-14,7	-15,1	-8,5	-5,5	-15,0	-4,8	-7,1	-3,6	-10,3	-1,9
2018	-11,1	5,0	-4,8	-10,3	-17,4	-1,3	0,1	-10,1	-16,2	-20,7	-19,5	15,3
2019	-18,0	-26,7	-10,7	-14,6	-5,7	-13,8	-22,6	-24,4	-6,4	-4,2		

İşlerin durumu geçen yıla kıyasla iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Ekim 2019'da -49,3 puan değerini alarak, Eylül 2019'a göre 16,4 puan azalırken, Ekim 2018'e göre 5,0 puan arttı.

Ekim 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 14'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 63,2 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 22,8 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ekim 2018 – Ekim 2019)

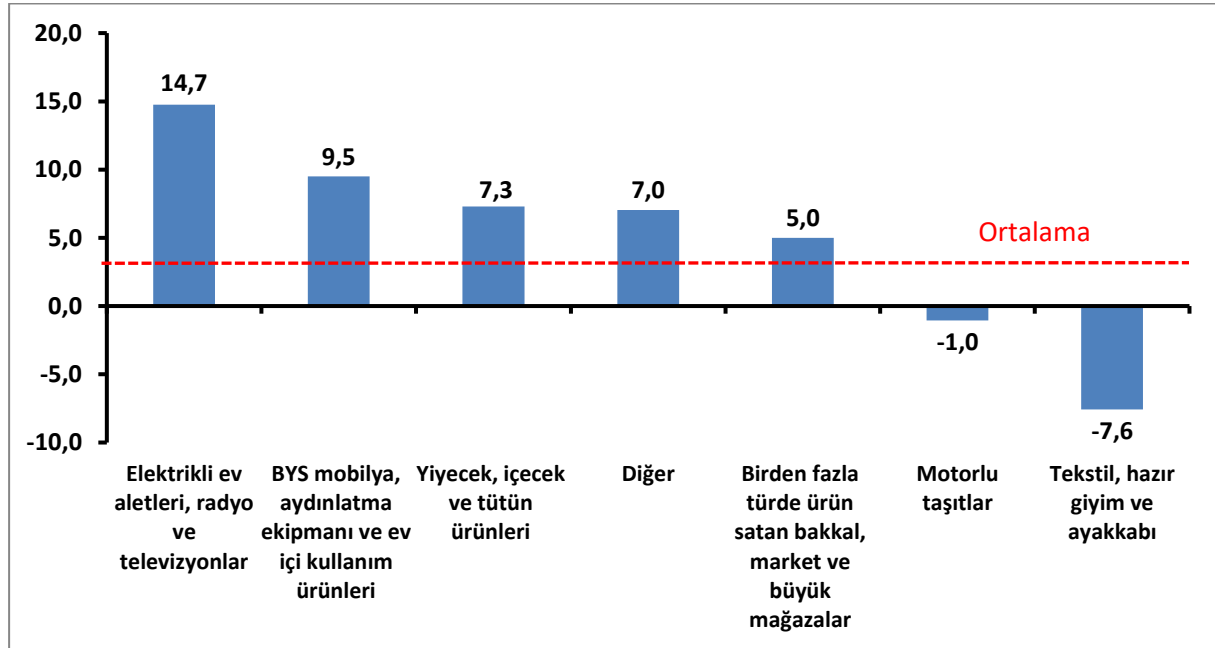
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3		

Perakende güveni en çok “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ekim 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörlerinde artış; “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış görüldü. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörleri ortalamanın altında değer aldı. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ekim 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin sipariş ve satış beklentileri arttı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ekim 2019'da, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri" göstergeleri hem Ekim 2018'e göre hem de Eylül 2019'a göre arttı. "Önümüzdeki 3 ayda istihdam ve satış fiyatı beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri Ekim 2018'e göre artış, Eylül 2019'a göre ise azalış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 10/2018	Endeks 09/2019	Endeks 10/2019	Bir önceki aya göre değişim 10/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 10/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-60,8	-52,7	-50,8	1,9	10,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	28,0	15,7	12,1	-3,6	-15,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-29,4	-15,4	-13,3	2,1	16,1
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-20,7	-6,4	-4,2	2,2	16,5
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-2,0	2,9	0,3	-2,6	2,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	23,9	38,7	35,0	-3,7	11,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-54,3	-32,9	-49,3	-16,4	5,0
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-1,5	8,4	3,9	-4,5	5,4

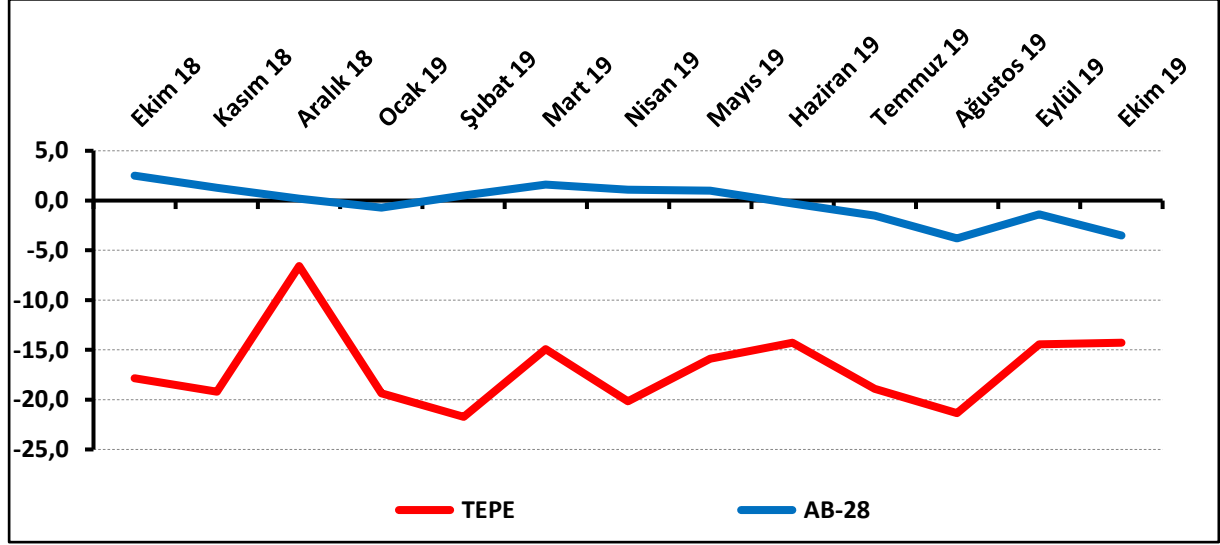
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla kıyasla azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ekim 2019’da -3,5 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 2,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 6,0 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ekim 2018 – Ekim 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,7	0,5	1,6	1,1	1,0	-0,3	-1,5	-3,8	-1,4	-3,5		

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan, ekim ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Yunanistan'ı; İtalya, Arnavutluk ve Belçika takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, İrlanda ve Macaristan oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da Macaristan'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Ekim 2018'e göre değişim AB-28'de -6,0 puan, Euro Bölgesi'nde -0,2 puan oldu. Eylül 2019'a göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ekim 2018 ve Eylül 2019'a göre)

Ülkeler*	Ekim 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Eylül 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	9,9	-6,6
İtalya	7,5	-0,2
Arnavutluk	6,3	0,9
Belçika	5,9	-3,7
Hırvatistan	5,9	1,3
Makedonya Cumhuriyeti	4,3	-2,1
Türkiye	3,6	0,2
Avusturya	3,4	-4,0
Sırbistan	3,4	0,0
Fransa	2,1	0,2
Slovenya	1,9	3,1
Bulgaristan	1,4	-1,6
Euro Bölgesi-19	-0,2	-0,9
Letonya	-0,5	-1,0
Malta	-1,0	-2,2
Portekiz	-1,3	-0,7
Estonya	-1,3	-7,5
İsveç	-1,7	-2,2
Almanya	-1,9	0,9
Litvanya	-3,3	2,3
Danimarka	-4,9	-1,0
Polonya	-5,5	-0,9
Hollanda	-5,6	0,1
Karadağ	-5,6	0,0
AB-28	-6,0	-2,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-6,0	-0,5
Romanya	-6,7	-3,3
Finlandiya	-7,4	-6,6
Slovakya	-8,1	-3,6
Çek Cumhuriyeti	-9,5	-4,2
İspanya	-9,6	-4,0
Macaristan	-9,8	3,8
İrlanda	-10,1	-3,6
İngiltere	-31,5	-7,6

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir.

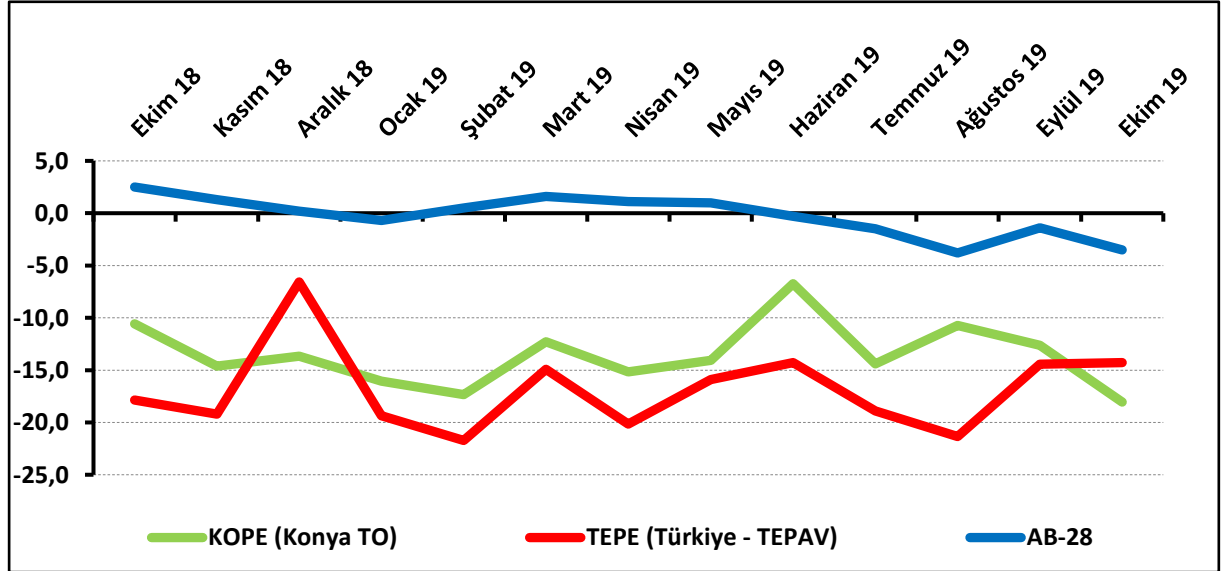
**Sıralama Ekim 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ekim ayında TEPE, -14,3 puan değerini alırken KOPE -18,1 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 7,5 puan azalırken, TEPE 3,6 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 5,4 puan azaldı. Konya perakendesi, ekim ayında Türkiye genelinden ve AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ekim 2018 – Ekim 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,2	-2,9	1,0	-1,3	1,1	4,2	-0,4	3,8	6,9	2,6	6,1	4,1
2018	4,3	2,2	-0,3	-4,6	0,9	0,7	3,7	-3,2	-5,0	-10,6	-14,6	-13,7
2019	-16,1	-17,3	-12,3	-15,2	-14,1	-6,7	-14,4	-10,7	-12,6	-18,1		